

Vulkánok Völgye Egyesület

Szakmai beszámoló

Egyesületünk Vidékfejlesztési Program – 19. LEADER helyi fejlesztésre (közösségvezérelt helyi fejlesztésre) irányuló támogatás (az 1303/2013/EU rendelet 35. cikke) alapján atámogatás felhasználásáról az elszámolással együtt szakmai beszámolót nyújt be az az Irányító Hatóság részére. A szakmai beszámolóban tájékoztat adunk a vidékfejlesztési program eddigi megvalósulásáról, és az adott időszakra vonatkozó támogatási összeg felhasználásának szakmai háttéréről.

A fejlesztési programunk az alábbi kiemelt stratégiai célokat tartalmazza:

A helyi gazdaság fejlesztése, a gazdaság mikro szintjének erősítése: A HACS helyi gazdaságának kiemelkedő problémája az általános tőkeszegénység és alacsony termelékenység. Önmagában a LEADER források csak kiegészítő megoldást jelenthetnek, azonban a kérdés komplex megoldását több eszköz is szolgálhatja. Az általános gazdaságélénkítés szempontjából fontos a helyi idegenforgalom tematikus fejlesztése, amely a helyi gazdaság legfontosabb lába lehet, de mindezt kiegészíthetik a mezőgazdasági termelők és vállalkozások támogatása. Ennek okán mindkettő opció megjelent a specifikus célok között, amelyekhez intézkedések is kapcsolódnak. A specifikált célok között szintén szereplő megújuló energetikai módszertani rendszerek elterjedésének segítése egyaránt hozzájárulhat a helyi gazdaság fejlesztéséhez, ugyanakkor a természeti értékek védelmét, a fenntartható fejlődést is kiemelten szolgálja; valamint Magyarország klímapolitikai vállalásainak elérését is elősegítheti. E célok meghatározása több célcsoport érdekeit is szolgálja: a különböző ágazatokban dolgozó vállalkozók mellett a települések népességének megélhetési lehetőségei is bővíthetnek.

A turisztikai vonzóképeség erősítése: Az egyedülálló táji és természeti adottságok, valamint a már meglévő turisztikai adottságok, a helyi gazdaság sajátos szerkezete megalapozza, hogy a HACS országosan is kiemelkedő központjává váljon az aktív, természetközeli turizmusnak. Jelenleg ezen lehetőséggel a térség csak korlátozottan tud élni, az vendégforgalom tematikailag, területileg és időben is koncentrált. A térségi idegenforgalom fejlesztése elsősorban **GINOP7 Bejárható Magyarország** program keretében valósulhat meg, amelyet elősegíthet a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet részére elkülönített forráskeret. A HACS ezt kiegészítve, kisléptékű, a helyi értékek feltárását és elérhetőségét javító fejlesztésekkel tud hozzájárulni a térségi idegenforgalom erősítéséhez, elsősorban a tematikus kínálat szélesítésével. A térség turisztikai fejlesztése olyan átfogó cél (az idegenforgalmi tematikus bővítésének specifikus céljával egyetemben), amely továbbgyűrűző hatásával hozzá tud járulni a helyi termelők piachoz jutásához, a

kistelepüléseken élők és vállalkozók helyzetének javulásához és összességében növelheti a népességmegtartó és - vonzó adottságokat.

A kistelepülések életminőségének javítása, a humán szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése: A HACS területén található kistelepülések, mint sok helyen az országban, strukturális problémákkal küszködnek. A demográfiai változások és évtizedes szakpolitikai intézkedések eredményeként a helyi közszolgáltatások való hozzáférés jelentősen lecsökkent. A HFS e problémakörnek egy szegmensére kíván reagálni a kulturális kínálat szélesítésével. Az elmúlt fejlesztési ciklusban a HACS sikeres és országosan is elismert, kistelepüléseknek szóló kulturális programot valósított meg *Leader Zenei Udvar* néven. Az eddig elért eredmények és már kiépült hálózatokra alapozva olyan intézkedéseket kívánunk megvalósítani, amely magas kultúra hozzáférhetőségének segítségével javíthatja a kistelepülések közszolgáltatási színvonalát, ezzel együtt olyan kínálatot jelent, amely a helyi idegenforgalom tematikai szélesítéséhez, így összességében a helyi gazdaság fejlesztéséhez is hozzájárulhat. Mindezek mellett a kulturális programsorozat a kistelepüléseken élők esélyegyenlőségét is javítja, hiszen e társadalmi réteg is hozzáférhet olyan szolgáltatásokhoz, amelyre egyébként csak nehézkesen lenne lehetősége. A kulturális kínálat szélesítése projektben a HACS a korábbi gyakorlatot követve a térségek közötti együttműködéseket támogató programban is pályázni kíván. A kistelepülések vagyon- és közbiztonságának javítása a tervezett intézkedések körében szintén hozzájárulhat jelen átfogó célhoz, amely egyaránt több célcsoport érdekeit is szolgálja (lakosság, vállalkozások, stb.). Ezek mellett a hátrányos helyzetű csoportok integrációját segítő tervezett intézkedésünk is hozzájárul a kistelepüléseken élők helyzetének javításához.

A Vulkánok Völgye Egyesület a HFS tervezése során a lehető legteljesebb **nyitottságra és partnerségre** törekedett. A tervezett és a későbbiekben megvalósuló rendezvények egy része, a **tervezési fórumok teljes mértékben nyitottak voltak**, ahová egyrészt a térségi szereplők (vállalkozások, civilek, intézmények, stb.) közvetlen meghívást kaptak, ugyanakkor ezen események általánosan is meghirdetésre kerültek a HACS honlapján, így bárki számára adott volt a véleménynyilvánítás lehetősége.

A térség érintett szereplői több csatornán is becsatlakozhattak a tervezés folyamatába. A projektötlet-gyűjtés nyilvánosan is meghirdetésre került, valamint a HACS meglévő és potenciális partnereinek közvetlenül is eljuttatta felhívását. Ezen felül az érintett intézmények, szervezetek, gazdasági egységek egy kérdőíven keresztül is kifejezheték javaslataikat. A személyes javaslattevés nem csak a meghirdetett eseményeken, hanem a HACS munkaszervezeteinek munkatársaival ügyfélfogadási időben is folyamatosan lehetséges.

A HVS elkészítése során a **közösség megszólítása** a helyzetelemzés első verziójának elkészítését követően történt meg. Az eseményeken ekkor volt lehetősége a különböző érintetteknek a térség állapotáról véleményt nyilvánítani, valamint a **SWOT elemzés** állításait kialakítani. Ezt követően a partnerek javaslataikkal észrevételeikkel először a **fejlesztési szükségletek, irányok**, majd a későbbiekben a **jövőkép** valamint az erre adandó válaszként a

tervezett **intézkedések** tartalmát is befolyásolhatták, így kialakítva a **helyi stratégia tartalmát**.

A tervezés munkája **több partnerségi esemény** révén állt össze. A **tervezést koordináló csoport** rendszeresen ülésezett az éppen aktuális tematika megtárgyalása mellett. A csoport munkájában az egyesület elnöksége, munkaszervezete valamint külső szakértők vettek részt. A csoportban **több ágazat is képviseltette magát**: települések, civilek, vállalkozások. A HACS települései közvetlenül is bekapcsolódhatnak a HVS kialakításába, a munkaszervezet képviselői önkormányzati testületi üléseket látogatnak, ahol lehetőség volt a közvetlen véleményformálásra. A legszélesebb érintett kör elérését a **tervezéshez kapcsolódó fórumok** biztosították, ahol szintén biztosított az ágazatköziség elve, mivel érdekképviselői és társadalmi szervezetek, civilek, intézmények, vállalkozások, helyi döntéshozók egyaránt meghívást kaptak rá, valamint a nyilvános meghirdetés révén minden érintett bekapcsolódhatott a közös munkába.

A **közvetett javaslattételt** a tervezéshez kapcsolódó projekt-ötletgyűjtés, valamint egy kérdőív tette lehetővé. Mindkét lehetőség a HACS honlapján is meghirdetésre került, valamint a térség meghatározó vállalkozásainak, intézményeinek, településeknek, köztisztviselőknek, érdekképviselői szervezeteknek, helyi döntéshozóknak egyaránt kiküldésre került. Az e fórumokon érkező javaslatok folyamatos feldolgozás révén formálják a HVS végső kialakítását, valamint minden érdemi javaslat lehetőség szerint beépítésre került.

A **tervezés konkrét feladataiban több szereplő is részt vett**. A koordináló feladatokat a HACS **munkaszervezete** végzi, akik elkészítik a szükséges dokumentumokat, vitairatokat, gyűjtik és beépítik a különböző véleményeket, kialakítják a HVS végső formáját. A **tervezést koordináló munkacsoport** alakítja ki a stratégia főbb fejlesztési irányait, valamint vitafórumot biztosít a különböző elképzelések összegzéséhez. A munkacsoport munkájában a térség vállalkozóit, településeit és civil szervezeteit is tagok képviselik, akik egy-egy ágazat problémáit és lehetőségeit is érdemben ismerik, tapasztalataikkal reálisan tudták formálni a HVS kialakítását. A tervezés folyamatát **alvállalkozóként külső szakértő segíti**, aki a részt vesz a HACS helyzetértékelésének kialakításában, valamint a vidékfejlesztési tapasztalataival a konkrét fejlesztési irányok kidolgozásában. E rendszerben csatornázhatók bele a **nyilvános rendezvényeken, valamint az egyéb fórumokon érkező információk**, amelyek széles körben tükrözik a különböző célcsoportok álláspontjait és elképzeléseit.

A közösségi részvétel több eredményt is hozott a tervezés során. **Összegző eredményeket csak a tervezés lezárulását követően lehet adni**, de előzetesen megállapítható, hogy a nyitottság elsősorban a fejlesztési szükségletek megállapítása, valamint a konkrét fejlesztési intézkedések területén jelentett előrelépést.

A közösségi részvételt az alábbi lehetőségek és csatornák biztosították:

Megnevezés	Időpont/ helyszín	Rövid összefoglaló/tartalom
Előzetes projektötlet-gyűjtés	2015.02.03-tól	
Előzetes HVS fórum	Badacsonytomaj, 2015.05.15.	A Vidékfejlesztési Program várható irányai, LEADER elképzelések.
Előzetes HVS fórum	Tapolca, 2015.05.28	A Vidékfejlesztési Program várható irányai, LEADER elképzelések.
Előzetes HVS fórum	Badacsonytomaj, 2015.09.21.	A 2014-2020-as fejlesztési időszakra történő felkészülés.
Előzetes HVS fórum	Gyulakeszi, 2015.10.22	A 2014-2020-as fejlesztési időszakra történő felkészülés
Előzetes HVS fórum	Gyenesdiás, 2015.10.22	A 2014-2020-as fejlesztési időszakra történő felkészülés.
Előzetes HVS fórum	Badacsonytomaj, 2015.11.10	A 2014-2020-as fejlesztési időszakra történő felkészülés
Előzetes HVS fórum	Lesencetomaj 2016.01.29	A 2014-2020-as fejlesztési időszakra történő felkészülés
Lesencetomaj vidékfejlesztési fórum	2015.11.25	MNVH megyei referens beszámolója a vidéki térségek fejlesztési lehetőségeiről, Vulkánok Völgye Egyesület fóruma a HVS tervezéséről, javaslatok és észrevételek

		gyűjtése
Tapolca vidékfejlesztési fórum	2016.02.24	HFS draft ismertetése
Tapolca vidékfejlesztési fórum	2016.05.30	HFS tervezés
Tapolca vidékfejlesztési fórum	2016.06.09	Végleges Hfs elfogadása
Szigliget testületi ülés	2015.11.26	A Vidékfejlesztési Program, valamint a LEADER intézkedések bemutatás, a HVS elkészítésének folyamata, javaslattétel
Káptalantóti testületi ülés	2015.11.29.	A Vidékfejlesztési Program, valamint a LEADER intézkedések bemutatás, a HVS elkészítésének folyamata, javaslattétel
Zalahaláp testületi ülés	2015.12.15	A Vidékfejlesztési Program, valamint a LEADER intézkedések bemutatás, a HVS elkészítésének folyamata, javaslattétel
Tervezést koordináló csoport ülése	2015.11.23	Előkészített munkaanyag megtárgyalása helyzetelemzés első verziójának
Tervezést koordináló csoport ülése	2015.11.30	Elkészített fejezetek megbeszélése a SWOT elemzés
Tervezést koordináló csoport ülése	2015.12.02	Elkészült munkaanyag megbeszélése jövőkép valamint az

		intézkedések beérkezett projektötletek csoprtosítása
Tervezést koordináló csoport ülése	2015.12.07	Elkészült munkaanyag megbeszélése fejlesztési szükségletek, irányok
Tervezést koordináló csoport ülése	2016.01.12	HFS előkészítése közgyűlési elfogadásra
Tervezést koordináló csoport ülése	2016.03.10	Forrásallokáció kidolgozása
Tervezést koordináló csoport ülése	2016.04.02	Monitoring kidolgozása
Tervezést koordináló csoport ülése	2016.05.30	Az IH tervezői iránymutatások átbeszélése
Tervezést koordináló csoport ülése	2016.06.03	
Tervezést koordináló csoport ülése	2016.06.06	SWOT analízis átdolgozása
Tervezést koordináló csoport ülése	2016.06.08	HFS előkészítése közgyűlési elfogadásra
HVS megalapozó kérdőív kiküldése vállalkozásoknak	2015.11.24.	Térségi helyzetértékelés, problémák azonosítása, fejlesztési szükségletek azonosítása, partnerség, javaslattétel
HVS megalapozó kérdőív kiküldése egyéb térségi szereplőknek	2015.12.03	Térségi helyzetértékelés, problémák azonosítása, fejlesztési szükségletek azonosítása, partnerség, javaslattétel
Közgyűlés	2015.11.05	TKCS megválasztása
Közgyűlés	2016.01.14	HFS tervezet elfogadása

Közügyülés	2016.05.30	Végleges Hfs elfogadása
------------	------------	-------------------------

A HACS **tervezése során az esélyegyenlőség biztosítása érdekében** a különböző rendezvényekre a lehető legszélesebb körből kívántuk a partnereket meghívni, akik egy-egy hátrányosabb helyzetű társadalmi csoport érdekeit tudják képviselni. A Tapolcai járás területéről azokat a társadalmi szervezetek is megszólítottuk, akik egy-egy hátrányos helyzetű csoportot képviselnek. (Pl.: *Értelmi Fogyatékosok és Segítők Országos Érdekvédelmi Szövetsége Tapolcai Közhasznú Egyesület, Mozgássérültek Megyei Egyesülete Tapolcai Csoport, Tapolca és Környéke Kistérségi Nyugdíjasok Érdekvédelmi, Érdekképviselői Egyesülete, Tapolcai Hajléktalanokért Alapítvány*, stb.) Megszólításunkra egyik szervezet sem csatlakozott a tervezési folyamatba. Sikeres együttműködést alakítottunk ki a Monostorapáti Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, akik konkrét javaslatokkal is hozzájárultak a tervezés eredményességéhez.

A Bejárható Magyarország programmal kapcsolatosan, közös kapcsolódási pontok megbeszélése történt a Badacsonytomaj TDM szervezettel, valamint a Balaton-felvidéki Nemzeti Park munkatársával a esetleges átfedhető fejlesztésekről.

k